

Fremskridt. I alt var Fremgangen 3 pCt. Men det er rigtigt nok, at i lang Tid var Vælgerprocenten paa Landet betydelig større end i Byerne. Endnu i 1901 var Forholdet det, at Vælgerprocenten i Byerne var 15,2, medens den ude paa Landet var 17,1. Det var ud derfra, det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) saa stærkt hævdede, at der skulde tages Hensyn til Vælgertallet. Men efterhaanden som vi rykkede frem i det nye Aarhundrede, har dette Forhold forskudt sig, og i 1913 var Vælgerprocenten i Byerne 17,0 og paa Landet 17,4. Hvor der oprindeligt var flere Procents Forskel, var der nu omtrent blevet Lighed. Fra 1915 mangler der en Valgstatistik paa dette Punkt, men jeg vil antage, at man netop der er kommet til Lighed. Men ved den nye Grundlov og de nye Valgrets-betingelser forskyder Forholdet sig saaledes, at det slaar over og bliver det modsatte af, hvad det tidligere har været. Vælgerprocenten voksede jo ganske overordentlig ved den nye Grundlov og dens Valgrets-betingelser. Fra gennemsnitlig 17,5 pCt. i 1913 voksede den til 40,7 pCt. i 1918. Men den var i 1918 for Hovedstadens Vedkommende 42,2 pCt., i Provsbyerne 41,8 pCt. og i Landkommunerne 39,7 pCt. Altsaa har Forholdet fuldstændig forskudt sig, nu er det Hovedstaden, der møder med den største Vælgerprocent, og Landet med den laveste.

Grundlovens § 32 siger altsaa udtrykkelig, at hvad Anskuelserne angaar, skal der være fuldkommen lige Repræsentation, men naar der foretages Kredsinddeling — der staar ikke en Gang Kredsinddelingen, man kunde jo for øvrigt helt undlade Kredsinddeling, hele Landet kunde være en eneste stor Valgkreds, jeg anbefaler det ikke, men det kunde tænkes —, skal der tages to Hensyn, et til Befolkningstætheden og et til Vælgertallet. Nu er det en Kendsgerning, at disse to Hensyn nu trækker i modsat Retning og altsaa ophæver hinanden. Følgelig skal der ogsaa ved Kredsinddeling gennemføres saa stor Lighed, som det overhovedet er praktisk gennemførligt. Jeg hævder altsaa — og Tallene giver mig Ret —, at det ærede Medlem fra Skern ganske har overset det afgørende Hensyn, nemlig Hensynet til Grundlovens § 32 og dens klare Ord, ikke at tale om dens Aand.

Jeg vilde altsaa ønske, at man i Udvalget kunde komme lidt videre i Retning af Retfærdighed i den midlertidige Valglov og ogsaa ved den endelige

Valglov kunde komme noget videre, saa at man gennemførte den fuldkommen rationelle Udvikling af det System, vi nu er inde paa. Selve dette System vil jeg meget anbefale, at man bliver staaende ved. Det er efter min Mening et praktisk og godt System, der forener Fordelene ved to Valg-systemer, Fordelene ved Enkeltmandskredsvalg og Fordelene ved Forholdstalsvalg, paa en særdeles god, jeg kunde næsten sige genial Maade. Det er et originalt dansk Valg-system, vokset op her i vort Land, oprindeligt fremsat af en enkelt Mand, en Kandidat Smith, i løse Træk for mange Aarsiden og vokset op efterhaanden til sin nuværende Skikkelse gennem Bidrag fra mange ansete ledende Politikere i alle Lejre. Hvorfor kaste Vrag paa et System, der er ejendommeligt dansk, og som har alle Betingelser for at blive et ganske ypperligt System, saa snart det bliver rationelt gennemført?

Det ærede Medlem fra Skern kom ikke nærmere ind paa, hvilket Valg-system han egentlig foretrak. Han vilde overlade det hele til en Kommission og gik slet ikke nærmere ind paa f. Eks. den Tanke, som i Agitationen har været stærkt fremme fra det ærede Medlems Partis Side: om Forholdstalsvalg i Amtskredse, Listevalg i Amtskredse. Det ærede Medlem nævnedes dog i Forbigaaende, da han skildrede de sidste Valg og Modsætningen mellem Folketingsvalg og Landstingsvalg, Folketingsvalgene som personlige Valg. Jeg lagde Mærke til denne Udtalelse og vil gerne understrege den. Jeg tror, det var et rigtigt Udtryk. De nuværende Valg i Enkeltmandskredse er netop personlige Valg, det gælder ogsaa Tillægsmandaterne, thi ogsaa Tillægsmandaternes Indehavere er — udenfor København — opstillede i Enkeltmandskredse og valgte gennem personlig Deltagelse i Valgarbejdet ude i Kredsene.

Det nuværende Valg-system er netop de personlige Valgs System. Fra dette Personlighedsmoment i dansk Politik vil vi fra vor Side paa ingen Maade gaa bort. Vi tillægger det en overordentlig Værdi, vi ser deri Betingelsen for, at Vælgerne kan faa virkelig direkte Indflydelse paa, hvem de bliver repræsenteret af, kan faa personligt Kendskab og personlig Tillid til deres Repræsentanter. Særlig saa længe man har et Tokammerssystem, vil vi, naar vi har Listevalg til Landstinget, hvor det er forbundet med indirekte Valg — hvad der for øvrigt straks gør en Forskel, for det er Valgmændene, der op-